

Liite 2

Harrastusryhmien toimintakertomus

Ursassa oli vuoden 2016 lopussa 13 harrastusryhmää. Ne toimivat erityisalansa vertaisyhteisöinä.

Edellisvuonna aloitettu Ursan organisoituneen harrastustoiminnan uudistustyö jatkui vuoden 2016 aikana. Vuoden alussa vahvistettiin perusteet uusille harrastusryhmille ja niiden toiminnalle.

Vuoden aikana vanhoja jaostoja muutettiin ryhmiksi. Tässä yhteydessä joidenkin ryhmien nimi muuttui sekä harrastusalueet ja keskinäinen työnjako täsmentyivät. Jaostojen rinnalla toimineet vanhanmalliset sää ja havainto-olosuhde- ja muuttujaryhmät lakkautettiin sekä PROAM-verkosto muuttui uudeksi harrastusryhmäksi.

Kullekin ryhmälle etsittiin vastuuaktiivien joukko, josta yksi aktiivi toimii ryhmän yhteyshenkilönä. Vastuuaktiiveja on ryhmittäin 3–6 henkilöä. Lista henkilöistä löytyy kohdasta Tekijät. Ryhmille sovittiin myös pääasialliset viestintäkanavat sekä järjestettäväksi vähintään yksi ohjelmasisältö harrastustapahtumissa vuoden aikana.

Tapahtumat

Vuoden aikana oli seitsemän ryhmätapaamista. Lisäksi ryhmät järjestivät ohjelmaa Cygnus-kesätapaamisessa 28.–31.7. Kannonkoskella sekä Tähtipäivillä Rovaniemellä 26.–28.2.

Cygnus-kesätapaamisessa ohjelmaa järjestivät Avaruustekniikka, Havaintovälineet, Ilmakehän optiset ilmiöt, Kerho ja yhdistystoiminta, Kuu ja planeetat, Myrskybongaus, Syvä taivas sekä Tieteellinen yhteistyö

Tähtipäivillä Marko Riikonen esitelmöi haloilmiöistä.

Kerho- ja yhdistystoimintaseminaarit järjestettiin 29.–31.1. sekä 21.–23.10. Tähtikallion havaintokeskuksessa Orimattilan Artjärvellä. Tammikuun seminaari oli vuoden 2015 syksyltä siirretty tapahtuma. Tapahtumien järjestämisestä vastasi Kerho- ja yhdistystoimintaryhmä.

Aurinkokuntatapaaminen järjestettiin 11.–13.3. Tähtikallion havaintokeskuksessa. Järjestäjinä toimivat aurinkokuntayhteisön harrastusryhmät: Aurinko, Kuu ja planeetat, Asteroidit ja komeetat, Tieteellinen yhteistyö sekä ensimmäistä kertaa myös Meteorit.

Laitepäivät järjestettiin 8.–10.4. Tähtikallion havaintokeskuksessa. Tapahtumasta vastasivat Havaintoväline- ja Tietotekniikkaryhmät.

Syvä taivas -tapaaminen järjestettiin 2.–4.9. Tähtikallion havaintokeskuksessa. Tapahtuman organisoivat Syvä taivas -ryhmä.

Myrskybongareiden syystapaaminen oli 23.–25.9. Tähtikallion havaintokeskuksessa. Tapahtuman järjesti Myrskybongaus-ryhmä.

Tietotekniikka ja mallintaminen tähtiharrastuksessa -tapahtuma pidettiin Tähtikallion havaintokeskuksessa 1.–2.10. Kyseessä oli uusi Tietotekniikka- ja Meteorit-ryhmien yhteistyössä järjestämä tapaaminen.

Ryhmien viestintä

Kaikilla ryhmillä oli sähköpostilista Ursan palvelimella. Sähköpostilistoja käytetään nykyisin pääasiallisesti vain tapahtumista ja tärkeimmistä asioista tiedottamiseen.

Tähtitieteellinen yhdistys Urssa TOIMINTAKERTOMUS 2016

Avaruus.fi-foorumia hyödynsi tiedottamiseen tai keskusteluun 11 ryhmää, lisäksi muidenkin ryhmien aihepiireistä foorumilla käytiin keskusteluja, vaikeivät ryhmät itse käyttäneekään kanavaa viestintäänsä.

Ilmakehän optiset ilmiöt, Kerho- ja yhdistystoiminta, Myrskybongaus sekä Syvä taivas -ryhmillä oli omat Facebook-sivunsa. Twitteriä ja IRC-kanavia hyödynsivät Tekokuut ja raketti-ilmiöt, sekä Myrskybongaus yhteistyössä Ilmatieteen laitoksen kanssa. IRC oli käytössä myös Kerho- ja yhdistystoimintaryhmän seminaarien viestinnässä.

WWW-sivut

Kaikilla harrastusryhmillä oli www-sivut Ursan palvelimella. Harrastustoimintauudistuksen yhtenä tavoitteena oli sivujen yhtenäistäminen. Osalla ryhmistä on jo Ursan verkkosivuja mukailevat sivustot TYPO3-julkaisualustalla. Nämä päivitettiin ryhmäaikaan. Kokonaan tai osittain uudet sivut vuoden 2016 aikana julkaisivat Aurinko, Havaintovälineet sekä Kerho- ja yhdistystoiminta. Sivuuudistusta valmisteltiin myös Meteori-, Revontuli- ja Tietotekniikkaryhmissä, vaikka sivujen julkaisu siirtyikin vuoden 2017 puolelle. Loput ryhmät jatkavat sivupäivityksiään tulevana vuonna.

Lisäksi 10 ryhmällä oli sisältöjä Ursan wiki-sivustoilla, vaikei kaikkia kovin aktiivisesti päivitettykään.

Julkaisutoiminta

Zeniitti-verkkolehteä hyödynsi toiminnassaan 10 harrastusryhmää. Osalla oli artikkelimuotoisia kirjoituksia, osalla myös uutisia. Sisällöntuotannosta vastasivat ryhmäaktiivit ja osittain myös muut harrastajat sekä Zeniitti-lehden toimituskunta.

Tähdet ja avaruus -lehdessä julkaistiin juttuja ainakin neljän eri ryhmän aihepiireistä. Näistä säännöllisimmin julkaistiin Syvä taivas -palstaa.

Ainakin seitsemällä ryhmällä oli juttuja muissa julkaisukanavissa tai ne antoivat lausuntoja ja haastatteluja muihin tiedotusvälineisiin.

Taivaanvahti

Taivaanvahti-havaintojärjestelmään kerättiin havaintoja kaikkien havaintotoimintaa harrastavien harrastusryhmien alalta. Syvä taivas -ryhmä keräsi piirroshavaintoja myös omaan Deep Sky Archive -havaintoarkistoonsa. Taivaanvahdin moderointitiimiin osallistui vastuuaaktiiveja kahdeksasta ryhmästä.

Asteroidit ja komeetat, Avaruustekniikka sekä Kuu ja planeetat -ryhmät julkaisivat Zeniitti-lehdessä Taivaanvahdin havaintoihin perustuvia yhteenvetoja.

Muuta toimintaa ja lisätietoja

Asteroidit ja komeetat -ryhmän erikoisalaksi tulivat asteroidit, kääpiöplaneetat ja komeetat sekä asteroidien tähdenpeitot, kun työnjakoa Kuu ja planeetat -ryhmän kanssa uusittiin. Samalla ryhmä sai uuden nimen. Vuosi oli pitkälle uuteen jakoon totuttelua. Tähdet-vuosikirjaan julkaistiin tietoja kääpiö- ja pikkuplaneetoista ja näiden täydennykseksi verkkosivuilla lisäennusteita ja -karttoja. Vuoden tärkeimmät havaintokohteet olivat kiikarikomeetat C/2013 US10 (Catalina) ja 252P/LINEAR.

Aurinkoryhmä julkaisi uudet verkkosivunsa kesällä 2016. Ryhmän havaintoaktiiveja Kari Kuurea ja Toni Veikkolaista haastateltiin Zeniitin podcastissa.

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa TOIMINTAKERTOMUS 2016

Avaruustekniikkaryhmä vaihtoi harrastusuudistuksessa nimensä. Tiedotusvälineille annettiin tietoja Juno-luotaimen saapuessa Jupiterin luo kesällä 2016.

Havaintovälineryhmä organisoii perinteiseen tapaan Cygnus-kesätapahtumaan tekniikkatyöpajan.

Ilmakehän optisten ilmiöiden ryhmä osallistui siitepölykehiä koskevaan yhteistyöprojektiin Turun yliopiston aerobiologian osaston kanssa. Ryhmä oli mukana aiheeseen liittyvässä seminaarissa ja auttoi kuvituksessa Turun yliopiston Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa järjestettyä pölytysnäyttelyä.

Kerho- ja yhdistystoimintaryhmä järjesti vuoden aikana kaksi kerho- ja yhdistystoimintaseminaaria, sillä vuoden 2015 seminaari siirtyi tammikuulle 2016. Seminaareissa testailtiin eri kanavia verkon kautta tapahtuvaan etäosallistumiseen. Vuoden aikana julkaistiin uudet verkkosivut, vaikka osa materiaalista onkin edelleen vanhoilla sivuilla ja wikissä. Ryhmä osallistui Tähtiharrastuspäivän kehittelyyn ja viesti oman Facebook-ryhmänsä ohella myös Tähtiharrastuspäivän ryhmässä.

Kuu ja planeetat -ryhmä uusi työnjakoa Asteroidit ja komeetat -ryhmän kanssa. Ryhmän erikoisalueeksi tulivat Kuu, planeetat, planeettojen kuut, kuunpimennykset ja tähdenpeitot. Vuosi oli uuteen jakoon totuttelua. Zeniitissä aloitettiin Kuun pinnanmuotoja esittelevä sarja *Kuuta pintaa syvemältä*, jonka aiheisiin havaitsijat saattoivat vaikuttaa Avaruus.fi-foorumin äänestyksillä. Käynnistettiin Suomi 100 -havaintoprojekti *Suomalaiset kraatterit Kuussa*. Tähdet 2017 - vuosikirjaan toimitettiin artikkeleita Kuun meristä sekä aineistoa tähdenpeitosta ja Jupiterin kuista. Viime mainittuja täydennettiin verkkosivujen lisämateriaalilla. Tärkeimmät havaintotapahtumat olivat Hyadien useat tähdenpeitot sekä Merkuriuksen ylikulku 9.5.2016.

Meteoriryhmä lopetti oman syystapaamisensa järjestämisen ja osallistui ensi kertaa keväiseen aurinkokuntatapaamiseen. Syksyllä järjestettiin yhteistyössä tietotekniikkaryhmän kanssa Tietotekniikka ja mallintaminen tähtiharrastuksessa -tapaaminen, jossa käsiteltiin mm. tulipallojen ja meteoriparvien mallintamista. Tiedotusvälineille annettiin lausuntoja perseiden meteoriparven yhteydessä elokuussa.

Myrskybongausryhmän jäsenten haastatteluita oli useissa tiedotusvälineissä vuoden aikana. Syksyllä aloitettiin kevätkoulutuksen valmistelu. Verkkosivujen ohella ryhmä ylläpiti seuraavia lisäpalveluja verkossa: salamapaikantimet, sadetutkakartta ja Tähtikallion sääaseman tiedot.

Revontuliryhmä valmisteli uusia verkkosivuja, joiden julkaisu siirtyi kuitenkin vuoden 2017 puolelle. Tänä vuonna ryhmä osallistui myrskybongareiden syystapaamiseen.

Syvä taivas -ryhmä aloitti havaintokohteiden esittelysarja Zeniitissä. Ryhmä ylläpiti Deep Sky Archive -havaintopiirrosarkistoa Ursan palvelimella, mutta osallistui myös Taivaanvahti-järjestelmän toimintaan.

Tietotekniikkaryhmä osallistui laitepäivien ohella myös Tietotekniikka ja mallintaminen -tapahtuman järjestämiseen. Verkkosivujen uudistamista valmisteltiin, mutta sivujen julkaisu siirtyi vuoden 2017 puolelle. Skrolli-lehdessä julkaistiin ryhmän aihepiiriin liittyvä juttu. Tietokoneohjelmia on esitelty myös Tähdet ja avaruus -lehdessä.

Tieteellinen yhteistyö -ryhmä aloitti uutena Ursan harrastusryhmänä perien aiemman PROAM-verkoston toiminnan. Toimintaa laajennettiin myös tieteen joukkoistamishankkeisiin. Muuttuvien tähtien havaintotoiminta sulautettiin myös tähän ryhmään. Keväällä 2017 järjestettävän fotometriatyöpajan valmistelu aloitettiin. Tieteellisiä havaintoja tehtiin kansainvälisiin hankkeisiin.

Sää ja havainto-olosuhdeharrastuksen ryhmän toiminta päättyi. Kelikalenteri-havaintokatsaus jatkuu

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa
TOIMINTAKERTOMUS 2016

edelleen Zeniitti-lehden palstana.